

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripisane se pisma tiskaju po 5 od. svaki redak. Oglasi od 5 redaka stoje 60 od., za svaki redak više 5 od. ili u slučaju opetovanja od pogodbe za upravo. Novici se šljku poštom napuštanjem (naspago postale) na administraciju "Naše Sloge". Ime, prezime i najbliža pošta valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, naka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napiše: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Izari svakog četvrtka na cijelom ark.

Dopisi se vraćaju ako se i ne tiskaju.

Nebilježovni listovi se neprimaju. Predplata s poštarinom stoji 5 for., za seljake 7 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2 i 3 za polgodinu. Izvan carovine više poštarina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalaze se u Via Carliana br. 25

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu mala stvara, a slogom sve pokvari". Nar. Pos.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, dne 25. maja.

Poslije duhovskih blagdana obdržavala se je sjednica sriede dne 20. t. m. i danas.

Iz prve dr. spomenut sam dva predmeta. Dva suda u Českoj zahtjevala su dozvolu, da mogu postupiti proti dvojici zastupnika, Čeha. Imunitetni odbor predlaže jednoglasno, da se neima zadovoljiti zahtjevom, pošto su poste neopravdani, pačo sudovi vrieduju kuću kad takova šta zahtjevaju. Tu priliku upotrebljaju zastupnici česki, da pokažu kako je vlada radila proti českim (mladočeskim) kandidatim. Govore o tom njemački Masaryk i Herold, a česki Purghart. Jedan njih navadja također šifrirani telegram vlade, kako imadu njezini počinjeni postupati proti českim kandidatim. U tom predmetu uzimlje rieč također Niemac Pernerstorfer, da izjavi, da vlada neradi samo proti Mladočehom nego i proti slobodnijim Niemcem, i da se zna, da ima takoder medju Niemci zastupnika, koji stoje uz Mladočeha, ako se pravo proti njim povriedjuje, da jih ima, koji su mnienja, da je sporazumak, pomirljivost i sretno javno šviljenje moguće samo na temelju prave čudorednosti, koja se mora odlučno provadjeti. Drugi predmet je interpelacija dra. Fuchsa i drugova radi odmjerenja prinosu ekvivalenta. Bit će možda prilike o tom više progovoriti kad ministar financija na interpelaciju odgovori.

Medju jednom i drugom navedenih sjednica radio je marljivo proračunski odbor, a razpravljao je proračun ministarstva bogostovja i nastave. Kod tih razprava odlikovali su se osobito Česi Herold i Kaizel, i kao Česi i kao Slaveni. Oni su u svem podupirali također člana odbora od strane Hrvata i Slovenaca, profesora Suklješa. A on je govorio: za ustanovljenje mjesta profesora slovenskoga jezika i književnosti na građackom sveučilištu i za to, da bi se na istom sveučilištu predavalo neke pravničke predmete u slovenskom jeziku radi onih, koji imadu doći službovati medju slovenski narod; na dalje za ujedjenje pučkih škola medju kuruzkimi Slaveni na temelju materinskoga jezika: to konačno za ustanovljenje u najnižim gimnazijama hrvatskim i slavonkim jezikom u Pazinu. Ministar bogostovja i nastave reče, da je prijavan imenovani profesor slovenskoga jezika i književnosti na građackom sve-

učilištu, a pošto sada takova neima, da je pripravnu podupirati mladici, koji bi se zato mjesto usposobiti hotio. Za to, da bi se podučavalo u neke pravničke predmete slovenskim jezikom, da on nije, al da bi bio sklon imenovati lektora slovenskoga jezika, kod kojega bi se mladici slovenski učili. Glede pučkih škola medju slovenskim narodom u Koruzkoj, kojih stanje je u nebo vapijuje, izbjegao je ministar jasnom odgovoru. On priznaje neke ustanove zakona, po kojih je jasno, da bi se škole morale urediti na temelju materinskoga jezika, al da se jih prevede, treba nekih predpostava. Ibiš, redibis... Koruzki Slaveni valja da se podučavaju njemački. Kad sam već kod njemačkoga podučavanja u pučkih školah, spominjem, da je dr. Herold izjavio, da njegova stranka neće glasovati za njemačke državne pučke škole u Trentu i u Tratu kao nit za njemačke vojničke škole. Njimi se ide na germanski jaziju, a nije pravo ni zakonito, da pojedine zemlje, koje imadu same uzdržavati pučke škole, traše na škole u drugih zemljah.

Glede ustrojstva hrvatske gimnazije u Pazinu izrazio se je g. ministar samo kratko. Rekao je name, da je sad za prvi put čas, da ima na riečkoj hrvatskoj gimnaziji do 100 djaka iz Istre. On da će to dat razviditi. — Ako se u obće hrvatska gimnazija u Pazinu dozvoli, bit će to samo za to, da se umanyi broj učenika iz Istre na riečkoj gimnaziji.

Zanimivo je spomenuti, da se resoluacija nit glede uređenja koruzkih škola nit glede ustrojstva pazinskoga gimnazije nije moglo postaviti, jer se je unapried znalo, da bi kod glasovanja propale. Oni, na koje se vlada oslanja, odnosno oni, koji su otrisni od vlade, bili bi proti tomu.

Vidi se kakve nam ruče crvati i od strane vlade i od strane većine carevinskoga vieća.

U današnjoj sjednici pokazalo se je to ponovno.

Zastupnik Engel, Čeh, pitao je predsjednika kako i kada misli providiti za stenografe česke, odnosno i drugih naroda. Za to mu daju poroda zapisnik sjednice 20. maja. U njem stoji: "Zast. Purghart (drži govor u českom jeziku)". §. 51. posebnika kaže, da ima predsjedništvo sastaviti stenografske izvještaje i dati fiskaliti. Ti zapisnici imadu sadržavati pudpun opis razprave. Pripušta sudu nepristranih, da li je gori rečenimi riečmi o Purghartovom

govoru, njegov govor podpun opisano, drži da se bez poteškoća može parabiti takove stenografe, koji bi bilježili i u drugih jezicima, i bada se, da će predsjednik tomu zadovoljiti.

Predsjednik Smolka, Poljak, odgovara odmah, da je već više put izjavio i da izjavlja sad, da nemože zadovoljiti želji zastupnika Engela. Kad bi se to učiniti htjelo, moralo bi se imati osim njemačkih i českih takodjer poljskih, ruskih, hrvatskih, slovenskih, arbskih (za ove tri ne traže nego jedne), rumunskih i talijanskih stenografa, i to od svakih bar tri. Kolik bi to posao bio, i koliko bi troškova prouzročavalo! On mora s toga odnosni zahtjev bezsvjetno odbiti.

Kako su Česi i Hrvati povladjivali riečmi zast. Engela, tako su prigovarali riečmi predsjednikovim. Poslije rieči Smolkovih čuo se je glasno glas: Tako se izvršavaju zakoni u Austriji! Na to nije znao predsjednik ništa drugo odgovoriti, nego da neda nikomu već o tom govoriti.

A ja dodajem: kad tako postupa i govori predsjedništvo najviše zakonodavnoga tjela Cislajtancije, kako da postupaju i govore druga tjela, bilo zakonodavna bilo izvršujuća! Kad takav primjer ono daje, kako da se ponašaju ova! Kamo to sve vodi?!... Videtan consules!

Neposredno iza toga prešlo se je na biranje stalnoga saborskoga predsjednika i dviju podpredsjednika.

Onaj odgovor predsjednika djelovao je u toliko, da za predsjednika, nit podpredsjednika nisu glasovali nit Česi (osim dvojice) ni trojice nepromisljeno nit jedan Hrvat, nit Srbin dr. Kvekvič. Dali je još koji zastupnik za sad tako odgovorio Smolki, neznam.

Buduća sjednica je u petak 29. maja.

Pogled po svietu.

Trst, dne 27. maja 1891.

Austro-Ugarska: U sjednici carevinskoga vieća od dne 25. t. m. birali su predsjedništvo. Izabran bijaše predsjednikom dosadašnjim predsjednik poljski zastupnik dr. Smolka velikom većinom glasova. Prvim podpredsjednikom izabraše dra. Chlumetzky-a a drugim

dra. Kathrein-a. U istoj sjednici predložila je vlada pogodbu sa Lloydom. U madjarskom saboru predložila je vlada zakonsku osnovu, kojom se ukida ugovor sa Lloydom.

Potanje vesti iz carevinskoga vieća naći će naši citatelji na prvom mjestu. Ovdje nam valja jošte spomenuti, da je imao verifikacijalni odbor carevinskoga vieća dne 26. t. m. sjednicu, u kojoj se je razpravljalo o izboru dra. Vergottini-a. Vidi поблиže o tom medju vestimi.

Srbija: Usljed nasilnoga izгона kraljice Natalije nastala je u srbskom ministarstvu kriza. Ministar unutarnjih posala Jovan Gjaja dao je ostavku, koja nebijase primljena, pošto su izjavili ostali ministri i regencija, da se s njim posve slažu u pitanju izгона.

Hrvatski sabor imati će da razpravi ponajprije dvie zakonske osnovice i to jednu "o pravu na vode" a drugu "o ribarstvu"; zatim će doći na dnevni red hrvatsko-ugarski ugovor o hrvat. zemljištno-razeretnoj zakladi. Narodni zastupnik i član kluba stranke prava dr. Frank, koji bijaše od vladine većine izključen na 30 sjednica, podnio je na sabor molbu, da mu se dozvoli sudjelovati kod razprave o zemljištno-razeretnoj zakladi.

Razgovor

med Ivanom i Petrom

pred crkvom sv. Martina na Buzoćinai.

(Konač.)

Ivan Buzoćani, ti tobožnji "Italijani" ni-maju dece ni za polovinu koliko mi kmeti, pa ovo imadu dva učitelja i onu učiteljicu rebu. Kad bi pravice bilo, dosta bi im bio jedan učitelj i ako čete no — jedna učiteljica. Sada suditi ti: imaju kmeti pravu ili ne, da se burkaju i tuže. Jeli kmeti čovečji stvor ili nije? Pak, kada je, zašto se takor o njim postupa? Bez straha di-žem "voj glas. Mučeti neću, pak puklo kuda puklo.

PODLISTAK.

Pismo iz Zagreba.*)

Letošnje se pramalješe povelu za meteorološki duhom vremena, te se valjda i njegovu prihjetelo štrajkovati. Doćem je mjeseca aprila vladala takva studen. Da je neki meteorolog ovogodišnji april prouzrokovao najstudnijim aprilom ovoga vieka*. pripriklad je početkom ovog mjeseca takva zaga, da je živa na meteorološkom stupu. Na Zrinjanskom trgu pokazivala + 30° C. Netom što se narav probudila ođ snaga, a nitiopojke, pitčice propjevale veličanstvenu poljotnu himnu, zamuknli su mukom svi zvonici naših službenih novina i la proto B. G. i consortes, koji su zajajšili "voja, ogladnjela kljuseta" i odjurili put "Sljemena", da uveličaju jednu preuzvišenost sa "zlatnim runom". Na mogaće je, da sam se, pišuć ovo, prezaglio, jer se upravo sada naša preuzvišenost nalazi na stenografakom putu po hrvatsko-križevačku Španiju, kamo se je zaputila, da kod vrela proučava narod i njegov stanje ili bolje rekuć, da pripravi kako ili jezici hrbliju — teraju za buduće saborske izbore. Triumfalni slav-

laci, otmene deputacije, veličanstveni banderji i oduševljene nazdravice: nuz odpranajljaka, koji suznih ođju iz svoje skromne potleučke gleda, gdje mu radi zaostala puzeva svrhovoditelj vodi poslednju kracicu, ovo to može biti još divnijim predmetom od ma kojeg odlikovanja za toli vrstna pera naših službenih pjesnika. Jest, bam putuje i on može bezbrzično putovati. Sabor se sastaje 21. o. m. j. "Vodno giravo" i "zvezna o ribarenju" je već stvar gotova, a za pitanje o hrvatsko-slavonskoj zemljištno-razeretnoj zakladi, koji su mjeseca aprila uveličivali svi odvještji opozicijski dnevnici, pobrinuše se naši regnikolanci prije mjesec dana u Budimpešti, te još sada treba samo u saboru jedan časov, i lies u kome počiva naša jedna zaklada, spustiti će se u grob. Naše pjevačko društvo "Kolo" i glasbeni zatod naučili su već Verdijev i Mozartov "requiem", te veliki svećenik Lončarić stoji spreman, da u saboru blagoslovi za poslednji put lies, u kome počivaju poslednji ostanci hrvatsko-slavonske zemljorazeretne zaklade. Nadje li se koji nemirni opozicijski duh, te sa težima ciframa bude hio poremetiti su kalobnu, tihu svjetkovinu, već stoji u priprami drugi "lamen muadri", naš filozof-jarica i budući ministar naših financija, dr. Izo K., koji će svojim neodkritljivom polemikom i pronicavim umom popat

električnog svjetla razpršiti tmine sa opozicijskih glav i potamnjati njihovu govorničku slavu.

Govoriti mi ironije! Dok je cienjeni dopisnik bečke "Presa" g. Gjuro plom. Gyurkovich "kressa" u Budimpešti hrvatsko-slavonske zemljorazeretne zakte i Jok su u begaličinom sjaju u uvodnim člancima vladinih organa izčežavali naši milijuni u onim visinama, gdje ne počiva i naš pokojni arkiv, darao se na našoj pozorici prekrasan novitet dra. Derendina "Tri braka", koji ostrm satrom žigose današnju blagolovnu eru. A propos; kad govorim već o kazalištu, dopustite mi, da vam javim konac kazališne krize, koju je bila izazvala Dočevaya "Poslednja ljubav". Kazališni odbornici gg. Czernukovich i dr. Spevec najavili su povodom neke izjave kazališnog intendanta g. Kucirela štrajk, a na njihovo mjesto izabraše su gospoda dr. Frank i N. Gavella, te nam njihova imena jamče, da naša Talijia neće više biti tako lahko pozorištem. Onakove sablazni, o kojoj sam vam izvjestio. Djacima povraćene su "djakeće kazališne karte", a gosp. Rousner otvorio je već u jednom članku ovturora Kneislovu padu, reflektirajuć naravno sam na njegovo mjesto.

Gradeže na sveučilištnom trgu, gdje se će sa otvoriti za tri mjeseca jubilarna izložba, naprednju orijaskim kerakom. Da-

nomice niču poput gljiva novi paviljoni, od kojih se neki sgotvljavaju, a drugi su već posvema gotovi. Vodovodne cieve za pojedino paviljone, kao kušionice, su već takodjer položene, al najljepši je do sada objekt na izložbenom trgu jamačno glasbeni paviljon, koji je već posvema gotov, te se ličiti stao. Medju nim javiti mi je veselo viest, da je jedno građsko pitanje, koje je usljed vječna odgađanja bilo postalo već najsmješnitijim pitanjem, građnja (tramvaja) (ne kake) — konačno sretno riješeno, pa će tako bar i u tome naša pretolnica za vrijeme izložbe reprezentirati svetograd. Glavne pruge tramvaja biti će već, kako se veli, do 15. augusta o. g. dogot-vljene i predane u promet. Svakako je vrlo hvalovriedno, da naša pretolnica, koja po najnovijem popisu pučanstva broji preko 40.000 stanovnika, ne zaostare ni u tom za mnogo manjim gradovima, kao što je primjerice Osiek i druga. Naša električna razsvjeta stupila je takodjer u obiljniji štadij, te vam mogu konačno javiti, da je građsko zastupstvo prihvatilo ponudu Bothea, koji se je obvezao za godinu dana uvesti u promet električno svjetlo. Hoću li vam moći i kada isto tako radostno viest javiti o građskoj kazališna, zemaljske bolnice i kanalizaciji grada, budući to će pokazati. Naša postrnina Dal-macija biti će, kako se čaja takodjer liepo

* Za jedan broj zakazati radi preobličitosti tradira. Op. Ur.

Petar. Pravića je naša sreća. S tobom sam i ja puno. Vanjke kmete, koji teško mukom plaćaju porez na škole i na Bog zna koliko druge stvari, koji davaju svake godine lepi broj mladica državi, koji su vjerni Anatrijci, štunji i ljube cara, kojih je na broju do četiri hiljade, onako u pogledu škole i u mnogom zapostavljati; dočim šaćicu Buzetana, kojih ima do 500 i ništa više na broju, toliko uzdižat i paziti na njihove više puta neosnovane zahtjeve.

Ivan. Da, po gradu Buzetu čulo se opetovano puta krik: „Viva l' Italia“, „Viva il re dalle alpi al mar“. Neki dan kratilo se jedno diete, kako čujemo, na ime: „Pia Italia“, a oblasti ni da se gann, ni da se maknu.

Petar. Vidi tamo onog Slovincu. Otvorio krmu. Na vrata metno tabelu: „K Ljubljancuu“, a već prve noći su ju tako oblatili, da ja je morao skiniti. Vidio si svakako i onu tabelu na velikim vratih: hrvatski napis: „Buzet“ je oblačen; isto tako su to protezirane kreaturo učinili i za malih vratih. Slovincke napise blata i pod noge bacaju. Onaj spomenik hrvatski na grobištu sv. Vida govori puno i prepuno: kolika je drakost nekih utkovica Buzetskih, pa kako je moguće, da se što nedogodi ako tako ide stvar naprieda?

Ivan. Meni se mrači pred očima kad pomislim na onaj nearečni Roč. Onaj Vodjanac kako se je ponosao prama onomu vrijednomu plovanju. Ona dečurlija, ona vika i krika, ono gnjusno blačenje plovane kuće, onaj razbojnički naartaj na Ročkog kapelana, koji malo da ga nije života stajao; ono hrcanje i pljunanje, sve to i tisuća stvari drugih, koje svaki dan čitam i čujem, čine me tako ogroćenim, da nemogu, a da se ne čudim zandamerijam i drugim cesarskim oblastim što meče i miruju.

Petar. Hvala Bogu, da smo te zastupnikom izabrali. Hodi u Buzet i brani gdje god možes naše pravice. Školu moramo imati. Mi nećemo micovati. Onaj smet Buzetski mora biti ukroćen. Grdo je i nečasno po občinu buzetsku, da dva tri razdrapanca stoline poštenjaka onako podlo blate i uznemiruju. Mir hoćemo! Mir mora biti!

Ivan. Tako je. Pravo imaš! Ako budu oni gladusi i nitkovi u Buzetu još i unapried onako drako izazivali naše kmete, neka si zapamte ovo: Pogibajno je lava buditi kad mituje i nikomu zla nećini. Kmetu je do noktih dogorelo. — S Bogom Petre. Moram poći. Drugi put će ti opetštogod povedati, a ti ćeš opt meni. Takovi razgovori nam koriste.

Petar. S Bogom!

GALEBU.

Eto rujna puca zora, Sviet se iz sna budi cieti, Preko tihog, sinjeg mora Leti žurno galeb bijeli; Gledam pticu lakih krila, Štono leti tudjaj strani,

zastupana kod izložbe. Zemaljski odbor u Dalmaciji doznao je .000 forinti pripomoći za gradnju dalmatinskog paviljona u Zagrebu, koji će biti dikom naše izložbe. Nu jedno je, čega oštro i pronicavo oko g. Vukotinovića zamjetilo nije, a to je gradnja Eiffelova tornja. Bez tornja danas ne može da bude izložbe. Mi bi sarjetovali g. Vukotinovića, predjedniku izložbenog odbora, neka i on poduzme inicijativu za gradnju tornja, koji se može slobodno prozvati „Madjarska državna idea“. Neima li dosta materijala, da se taj tornaj bude mogao izmiliti s poznatim Eiffelovim tornjem, u naaj domovini ima dosta crljenca (luka), pa neka iz njega sazida veličanstven spomenik „monumentum aere perennius“, koji će prkositi zabu vremena, te svjedociti svietu i vjekovima, pod kojom je idejom slavno naš bieli Zagreb tu riedku svečanost.

Vremena se mienjaju: svemogući Bismark je pao, nenadkljivi general Moltke je umro, veliki Tiza potonuo je u Tisu, pa da nisu istinite one rieči našeg neumlog pjesnika: „Kolo od sreće u okoli, vrtiče se ne prestaje, tko bi gori ete dolji, a tko dolji, gori ustaje“.

Zagreb na dan sv. Pankracija.
Frane Martinev.

Pa joj velim glasa mila: Moj galeb stani, stani! Aj ne leti tudjaj kraju Drugud skreni lakim krilom, Leti mome zavičaju Toli divnom, toli milom, Što se pokraj mora širi, Gdijene zelen-lorov lista, „Dje maslina sveta miri Ispod neba vedra čista!“ Istri mojoj kreni tamo, Pa joj nosi moje glase, Zašli joj sreću samo: Da bi Jrcu spasila se Tadjeg zmijskog zagrljaja, Što joj sreći miru budu, Pa Hrvatska nek ju maja Na junačke stiano grudi! Zadar, 20. maja 1891.

R. Katančić-Jeretov.

Franina i Jurina

Fr. Si vidia Jure kako gre on šarenjak iz Baderne veselo u Poreč, a iz Poreča vraća se izlostan.

Jur. Ča ćeš brate, sada nima pravega posla ni dobička tamo dođ nebudu zopet balotacioni.

Fr. Vero će valjanda još kupovat naše ljude za talijansku novce.

Jur. Za svoje baš neće jer ih nima kako ni pameti.

Fr. Va Žbandaju bi hūle one dve tri krunjelske podrepnice nosit finu talijansku glavu.

Jur. Dragi ti pusti ih na miru, ter vidji, da nose dosta dobelu domaču tikru.

Fr. Ale brez semena.

Jur. Ma vero punu slame.

Različite viesti.

Vještanja. U subotu vjenčati će se u Buzetu tamošnji ravnajuci učitelj hrvatske škole g. Berno Bekar sa gincom. Olgom Marijom Matejčić, kćerkom tamošnjega čestitoga rodoljuba Matejčića. Naše srdačne čestitke!

Iменовanje carinarskih činovnika. Predsjedništvo financijalnoga ravnateljstva u Trstu imenovalo je carinarske oficijale gg. Valentina Kosovela i Ivana Sumija carinarskimi nadoficijali. Čestitamo prijateljstvu i rodoljubom i Carinarskimi asistenti imenovani su gg. Ljudomil Naberjog i Ferdinand Kalin; pobiračem carins praktikanom Josip Kulot.

Zadnja zapisi. Zadnji naš broj bijaše nam zapljenjen radi viesti „Imenovanje u sudstvu“, kojom smo dokazali, da novoimenovana gg. sudci nepoznadu hrvatskoga jezika.

O izboru dra. Tomazja Vargottinica. razpravljao je verificacijski odbor u svojoj sjednici dne 28. t. m. O izboru izvjestio je zastupnik dr. Ferjančić predloživ, da se taj izbor kao protuzakovit i nevaljan unisti. Zastupnik Weeber predlagao je pako, da se izbor ovrjorvi. Prihvaćen bijaše predlog, da se izabere pododbor od trojice zastupnika, koji će izpitati jošje nekoje izborne spise, te o tom izvjestiti odbor idućega ponedjeljka.

Posloje da danas (27.5.) službeni brzojavni ured raznio viest, da je dr. Ferjančić u odboru predložio, da se taj izbor odobri, popitamo se brzojavno u Beču što je za tom istine. Na to dobismo sljedeći brzojavni odgovor:

„Svi članovi verificacijske komisije odbora priznavaju nezakonitost i monstruozitet izbora Vargottinica, na pešte su nekogji članovi odbora htjeli pobliže izvise nekojih izbornih spisa, izabran je pododbor, koji će u ponedjeljak o tomu odbor izvjestiti“.

Tako će konačno u ponedjeljak reći svoju posljednju verificacijski odbor o glasovitom izboru dra. Tomazja.

Izvieste verificacijskoga odbora o izboru državnoga zastupnika za istrarske gradove i trgovačke-obrtničku komoru u Rovinju (prilog k izborom redu za državni sabor: Istra i c.) Verificacijski odbor državnoga sabora izvadio je svoje izvjeće o izboru u istrarskih gradovih te navodi potanko broj glasujućih u pojedinačih gradovih Istre. U svemu je glasovalo 3359 birača. Od tih glasovalo ih je 2751 za dra. Rixzija, 566 za vitera Deškovića, 7 za druge osobe, a 35 bijaše nevaljanjih glasovica. Pošto bijaše ukupno predano 2751 valjanjih glasova (1888 preko absolutne većine) za dra. Rixzija iz Pule i budući da neima vtok u protui izboru, a ter neima zapisnika središnjeg izbornog mjesta, koji bi predocio ukupno glasovanje, predlaže verificacijski odbor, da se odobri izbor odvjertnika g. dra. L. Rixzija iz Pule za istrarske gradove i trgovačku komoru u Rovinju. S razloga pako što neima više spomenutoga i zakonom propisanoga zapisnika i kod nekogjih drugih izbornih čina, stavlja verificacijski odbor i drugi predlog; visoka kuća neka zaključi: Pozivlje se c. kr. vladu, da naloži činovnicima, koji prisustvuju izborom, da strogo provadjaju izvorne izbornoje reda za državni sabor.

Zastupnik banke „Slavija“ Početkom budućega mjeseca zaputiti će se činovnik — zastupnik osjepravajućega društva „Slavija“ g. Arnost Bezenšek prvoprije na otoke Krk, Cres i Lošinj, a zatim na istrarsko kopno, da imenuje za taj zavod u pojedinačih mjestih zastupnike, gdje ih jošje nema.

Molimo ovim naše prijatelje i rodoljube, da rečenoga gospodina poduprieti izvode, te da mu ida svuda i u svem na ruku, jer zastupa čvrst i solidan slavenski zavod.

Iz Kastavštine pišu nam, da nije kiša i južno vrijeme, koje skoro cijeli ovaj mjesec traje, najbolje djelovalo na razvitak trnja i grozdja. Tuže se sa svih strana, da se je jako malo grozdja poleglo. Ono malo, što je procratlo, počeo je pak već škropiti sa galicom i sumporom.

Iz Poreča pišu nam 25. t. m. Evo vam g. urednice, novih dokaza, kako je postalo naše stanje u ovom kotaru upravo neosno. Naši narodni protivnici liesne sve to više i jao si ga onomu, kojega se dočepaju. Tada se nepita jesli li neviri ili kriv, već trpi jer . . . . . nia izdajica ili talijanska podrepnica. Mi nesmijemo te protivnike niti ružno pogledati, jer nas odmah prijave oblasti, a tada smiluj nam se Bože! Nedaj Bog, da gdje na javnom putu zaviknomo nedužni „živio“ jer eto odmah veriga i odsude. Ovih dana šalila se medju sobom djeca hodeća na krišancini nauk u sv. Lovrea pzenatički, al su tu šalu drago platila. Jedan između njih izposudio si u mjestu šarani kaput, jer je kišilo, a on bez kišobrana. Ogrnut tim kaputom šalio se sa drugovi, od kojih mu netko dovikano „Talijan“. Ta šalu vidio je i čuo razgovor poznati Svetlovrečki zagrienac, te se požurio, da djecu zandarmeriji prijavi. Ova uhvati trojicu njih te ih odpelje u Poreč političkoj oblasti. Odsuda je glasila na 12 sati zatvora svakomu. Dječaci su u dobi od 10—14 godina.

Taj čin nesmijemo pobliže tumačiti, jer bi nas opet zapljenili kao što se u novije doba često dogadja.

Izlet hrvatske čitanice u Medulinu — u Pomer. Odbor najmlađe čitanice u Istri javlja nam, da priredjaju njezini članovi dne 31. t. m. izlet u Pomer bude li to vrijeme dopustilo. Odlazak iz Medulina uređen je za 2 sata poslije podne. Izletnici pozabavit će se u Pomeru u čašu rujna vina, narodnom pjesmom i plesom do 6 sati na večer. Očekujemo od naših rodoljuba u Puli, da će se toga dana sastati u Pomeru sa dićinimi Medulinici.

Popis puka u Istri. Kako smo obćali zadnji put donesamo danas nekoje potanje podatke o popisu pučanstva Istre i krajevskih otkoa, koji bijaše proveden dne 31. decembra 1890. Tada se nabrojilo 317.630 duša; od ovih je 165.187 muških i 152.443 ženskih glava. Čitavo pučanstvo dieli se po narodnosti u pojedinih pol. kotarih kako sledi:

Politički kotar koparski 31.183 Talijana, 15.074 Hrvata, 27.028 Slovenaca i 270 drugih. Politički kotar porečki 35.633 Talijana, 11.318 Hrvata, 1425 Slovenaca i 56 drugih. Politički kotar pazinski 6554 Talijana, 93.817 Hrvata, 390 Slovenaca, 465 Rumena i 153 drugih. Politički kotar puljski 35.568 Talijana, 22.193 Hrvata, 1568 Slovenaca, 5 Rumena i 5024 drugih.

Politički kotar voloski 730 Talijana, 27.569 Hrvata, 13.311 Slovenaca i 756 drugih. Politički kotar lošinjski 8593 Talijana, 30.707 Hrvata, 49 Slovenaca i 143 drugih. Dakle ukupno u svih šest kotara 118.901 Talijana, 140.678 Hrvata, 4.571 Slovenac, 470 Rumena i 6401 drugih. Po statistici godine 1890 Talijana 112.660 (+ 5641), Hrvata 121.969 (+ 18.709), Slovenaca 43.043 (+ 1488), Rumena 1564 (— 1094) i drugih 5109 (+ 1292).

Po vjeri bijaše 316.523 katolika i 1107 druge vjeroispovjedi.

Čitati i pisati znade po statistici 1890 godine 93.205, po statistici 1890 godine 64.547, dakle + 29.659. Nezna čitati ni pisati po statistici 1890 godine 224.424, po statistici 1890 godine 227.460. Dakle — 3836.

Kod popisa god. 1880 imala je Istra sa otoci 292.007 stanovnika, te ako pripodobimo ovaj broj sa onim od god. 1890, to se je to pučanstva tečajem 10 godina pomnožilo za 25.613 osoba.

Po istom računu posukoje je broj Hrvata Istre za 10 godina za 18.709, Slovenaca za 1483, jednih i drugih ukupno za 20.197, a Talijana za 5641 osoba. Uvažimo li pako, da je još mnogo našega naroda u pojedinih obćinama, koje su u talijanskih rukuh, te da su Talijani taj popis vodili i našu krk preko noći potajljivo. To valja osobito za zapadni dio Istre, osobito Poreččinu i Poljčinu, gdje je na tisuće Hrvata jednim potezom pera u Talijana prekršteno. Dok te obćine nebudu u naših rukuh nemoguće se taj ni govoriti o pravdomu popisu puka. Medjutim mora biti i sa navedenim uspjehom popisa svaki rodoljub zadovoljan, jer se opet dokazalo, da i brojno napredujemo i da nas imade za 68.948 duša više nego li Talijana. Ali o tom više proma zgodom.

O sastanku slavenskih djaka u Pragu pišu „Hrvatskoj“ dne 21. marca medju ostalim i sljedeće:

Nas Hrvata ima oko trideset orjdie, te smo zastupani iz Zagreba, Beča i Grada. Kako već javiste kongres je bio zabranjen, nu sve jedno se marljivo radi. Svi djaci bili su razlučeni po narodnostih u ekcije, koje su imale izraditi obćina program, u kojem se imalo orisati i predložiti najtočnije sve, što se proteža na ova četiri stavljenia pitanja: 1. Odnošaj pojedinih slavenskih narodnostih u Austriji. 2. Pitanja politička, kulturna i socijalna kod pojedinih slavenskih narodnostih. 3. Djaci zahtjevi i potrebe te organizacija slobodnomnog slavenskog djactva. 4. Predlozi.

Mi smo Hrvati o svem tom vrtćeli u „Narodnoj kavani“ u nedelju. Vijećanju je trajalo, da iskreno kažem od jutra do mraka. Kako će delegati svih narodnostih odlučiti o našoj adresi, još ne znamo. Najvažnije je pitanje glede Boane. Srbski izjavitelj izjavio je, da se Srbi neće odrići svoga prava na Bosnu i Hercegovinu, pa makar se zaključilo, što mu drago. Kako vidite, oni neće ni da čekaju bezpristran sud druge naše braće. Što se tiče stranaka, naša djakka adresa izjavila se je za stranku prava kao jedino spasnosnu, koja bi nas mogla do nečega dovesti. Medjutim čitavo čitavu adresu u svoje vrijeme svim slavenskim novinam dostaviti, a onda čete ju moći objelodaniti.

Na večer u nedelju bili smo, kako već javiste, u glumistu, gdje smo prisustvovali izvodnjaju opere „Jakobin“ od Dvorzaka. Iza toga bio je sastanak u srvatitno narodnog kazališta. Pjeralo su srzane slavnskoga pjesme. Naš „U boju, u boj“ postigao je najveće povlađivanje.

U ponedjeljak imasmo banket, u kojem Vas u kratko izvjestih.

Na banketu se je vrlo mnogo govorilo, naročito o uzdui slavjanske solidarnosti. Jedan je Čeh nazdravio slogi Hrvata i Čeha, te je naročito izrazio želju, da bi hrvatski zastupnici u Beču pristali uz Mladočeha. Tomu banketu prisustvovalih mnogo odlučice, pa i tri mladočehska zastupnika. Naš vrli zastupnik profesor Špinčić govorio je krasan govor, u kojem se je izjavio za Mladočeha. Govor njegov ne može se priobćiti. Njegove rieči pobuđile su toliko oduševljenje, da su ga Česi i Slovenci oko čitave dronane uz neopisivo pljeskanje sa ramesnih nosili.

Bezobraznost porečkoga listića. I zadnjem broju glasila zemaljskoga odbora „Istria“ ispravlje ravnatelj središnjega sjemeništa u Gorici g. dr. Gabrielić sve točku po točku grade navale, što ih je taj list u posljednjih svojih brojevih denio predrečenomu sjemeništu i njegovoj upravi. Ali premda je ravnatelj pobio točku točku lažnih navala toga listića, ipak je njegove uredništvo toli bezobrazno, da na koncu ispravka drzovito tvrdi, da g. ravnatelj, ništa neispravlja i da je istinito sve ono

što bijaše proti sjemenistu pisano. Sad se pomoz!

Ono al' uredništvo neboji se nazme za svoju kožu, jer znado, da može u najgorem slučaju doći jedino pred talijanski porotu u Rovinju, gdje je njegov zastupnik opet apelirao na rođoljubi bje goprototnika, kako se jur to dogodilo, te bi urednik čist izasio makar bio još blažiji. Neprestaje dakle drugo nego pušati ono uredništvo, da se valja u svojoj kaljuži, dok ga vlastiti smrad ne zadusi.

Obćinski izbori u Savincenti. Kako čitamo u našem čestitom drugu, u puljskom „Il Diritto Croato“ obavili se občinski izbori u ovoj občini dne 12., 13. i 14. m. Naši narodni protivnici položili se samo prevaramo i nasiljem, ter timi „tatarsko-talijanskimi“ sredstvi „sjažno“ pre-dobili.

Ova občina broji po zadnjem popisu, kojim su Talijani upravljali, 2572 duše; od svih je 430 Talijana, 2122 Hrvata i 13 Slovenaca. Kad bi bio taj popis pravdom proveden, nebi se našlo u toj občini ni 30 Talijana, jer su svi obćinari osim 5 ili 6 obitelji — sve sami Hrvati. Kakovi su Talijani u Savincenti, svjedoči nam ime onoga načelnika: „Dublunović.“

Kođ netom minuloga izbora ponašala se talijanska izborna komisija tako nepravedno i protuzakonito, da si može slobodno ruku dati glasovitij izbornoj komisiji od dne 4. marča t. g. u slavnom Poreču. Od talijanskih pristasa mogao je glasovati tko je htio, dočim su hrvatske birae, imajući pravo izbora, jednostavno birali ili izključili. To se događalo u prisutnosti oadašnjaka političke oblasti iz Pule.

Hrvatska stranka uložila je utok proti tim nazovi izborom, te se čvrsto nada, da neće c. kr. namjestništvo u Trstu odobriti tih talijansko-krnjelskih „sjačnih“ pobjeda, jer bi narod morao u istinu izgubiti svaku nadu u pravdom provadjanje izbornoga zakona.

Iz Opštije javljaju nam, da su tamo uz glavnu državnu cestu postavljene dvie tablice sa njemačkimi, talijanskimi i hrvatskimi napisi. Pod timi napisima podpisano je c. kr. kotarsko glavarstvo na Voloskom. Ovim napisima zabranjuje se brza vožnja pod globom od for. 5. Njemački i talijanski napis je u redu. Kao kuriozum hrvatskoga jezika, odobrena od c. kr. voloskoga kapetana, navadjamo taj tobožnji hrvatski napis:

Korak
pod Kastnovst od 5 for.

C. kr. strajke glavarstva.

Iz Dalmacije pišu nam dne 17. t. m. Naša domovina, slavna kraljevina Hrvatska, od toliko vjekova razciepana, nije jošte sjedinjena. Njezina uđa, premda sad opet pod jednim vladarom, vode borbu za obstanak i za sjedinjenje svako osebice, no ovrćuć se na trzanje drugih. Mi nismo jaste u stanju, da sjedinjenimi silami od-bijemo zajedničkoga neprijatelja i nadvladamo domaće izrode. Je li čudo, da naša ne sustavna, bez dogovorana borba ostaje bezuspješna? Svi rođoljubi, koje ovo stanje boli, koji jošte osjećaju za svoj potlačeni dom, koji jošte nisu izgubili nadu u njego-vo uskrnuće, morali bi početi nastojati, da se već jednom organizuju borba na svim dijelovima domovine. Tu nam potrebna vreme namiče, nju živo osjećamo. Svak-akakva inicijativu zajedničkog rada iz nje Hrvatske, gdje se još uviđa njeka slabost, na negđašnje samostalnost. A naprotiv ti vidimo? Vidimo, da se trože usjbolje niti u međusobnoj šteti — „obi, od koje svi korist vuku neprijatel.“ naši. Čutimo, da nas bije led, odakle li nas moralo suce grijati. Borba između prekovlebitičkih političkih stranaka pako, prieti uvući se između nas i uroditi trvenjem među rođj- nom braćom, na veselje naših dušmana, ko im to ne može nego u prilog iti. Stranka prava u Dalmaciji dobiva bez dvojbe sve to više privrženika, a osobito je mladež naših naših njena načelnika. Dalmatince, ogrljan časom svietlih dana i talijanskog obožovanja, bit će sveđj predstražom borbe za samostalnost. Al da ta borba bude uspješnija, mora bit organizirana. Da prestane svako lutanje, naš rad bi se morao nadovezat na rad opozicije u prekovlebitičkoj Hrvatskoj, koja bi se morala nač svu u jednom taboru. Stranka prava i „Obzorova“ stranka morale bi se sjediniti sa zbavci sadašnjeg stanja, a hrvatski zastupnici i rođoljubi po ostalim dijelovima Hrvatske započeti odlučnu akciju u dogovoru s njima. Drugija bi tada borba bila; poznao bi se uspjeh kada malo vremena. „Crvena Hrvatska“ piše: „Ljudi (a tih je mnogo), koji su klo-nali duhom pred dosadašnjim razočaranjem, koje je vladalo u zemlji, latili bi se rada jer bi ih podržala nada bolje budućnosti. Sile se naše ne bi raspršile boreći se i

međusobno, već bi ih mogli u jedna avrhu proti zajedničkomu neprijatelju upotriebiti. Dalmacija bi se u strančarskom pogledu uredila, jer bi svak znao kako će se vladati ljudi, narodni odbranici, a nuzgdna pitanja, koja sad trcaju na sve strane u obliku načela, a u suštini osobnosti, nestala bi, jer se ne bi imala na koga nalanjati. O drugim ni ne govorimo, bilo bi sasvim sasvimno.“

Pravaši priznaju ovu potrebu sloge, „Obzor“ je pako od ne davna počeo živo nje zagovarati. Al on ne bi ponistio htio stopiti se u stranku prava, već predlaže združenje za vrijeme dojučak saborskog sazivanja. „Hrvatska“ nam pak dovikuje: kapitulirajte pred načelom stranke prava! Namla se čini, da nisu pogodili prvi put ni jedni ni drugi. Stranka prava nije već na dobliku sadašnjim držanjem „Obzor-vim“. Ovaj poslje toliko natezanja prigrlilo je ideju stranke prava: neodvisnost i samostalnost. To kapitulacija nije, to je ljepše nego kapitulacija. Ova sadržaje u sebi neko značenje poštenja, a tako rađeć „Obzor“ se ne poziruje, već pokazuje svoja politička uvjrdjavnost, a po stranku prava je častno, da njezini dosadašnji protivnici postaju njezini istomišljenici. Ne pozna jošte svojeg arca, ko isto od ljudi, da na jednom javno osude svoj tridesetogodišnji rad; zato bi ih valjalo razumjeti na pol-rieci i spustiti im most, da laglje predje na drugu stranu, na koju ih se kandidjom lije ne može nagnat. Svakako bi trebalo malo više susretljivosti sa strane pravaša, a malo više dobre volje sa strane obra-za. Mi se sjećamo kad je u prvom po-javu članaka g. S. „Hrvatska“ zapitala, da joj „Obzor“ razjasni: jeli on za samostalnost i neodvisnost, jer bi to bio samo uvjet, pod kojim bi pravaši pristali na slogu. „Obzor“ je tada odgovorio neaktakno dirnuv o dičnog starinu, koji je prvi razvio barjak neodvisnosti, oko koga se odu-ševljeno sakuplja što je zdravijega u narodu. To mora poroditi sumnju u redoviti stranke prava o dobroj volji „Obzoraša“ za združenje. Osim toga morala bi gospođa „Obzoraši“ ne govoriti u saboru samo za čistocom nuzgdbe, nego kroćiti korak dalje, te isjaviti, da kad se ustanove sagodbe ne drže sa strane Madjera, da one više ni hrvatski narod nimalo nevezu i zato da su i proti njoj. Na taj način sjegurano nestalo bi utrućavanja u stranci prava za spojenje s ljudima, bez govora čista poštenja i velike osobne vrijednosti, al na dojučakojše političke nazore kojih hrvatski narod ne smije pristati, ako mu je na svu samostalnim narodom postati. Opetuj-emo za to: u jedno stramo malo više susretljivosti, a s druge rada u poduđaranju s riječima, pak je most k slogi gotov.

Ove smo redke napisali, pripadajući arcam i razumom stranci prava, iskrenom željom, da se već jednom učini kraj baštinjenoj slavenskoj neslozi; da među-sobne ubitačne borbe nestane, a da se svi okretno proti naravom neprijatelju. Tim pisanjem mislimo, da smo tumač misli poštenih Dalmatinaca, koji očekuju od prekovlebitičke braće, da će pokazati, da tih je povjest netemu naučila. Pisanje u dobroj nakani, nadamo se, da ju braća neće zlo tumačiti.

Iz Meke piše nam prijatelj dne 16. t. m. Novine, koje su se razprostranile i nuzgdale u našoj Madjariji, podpomošane šarenjačkom i talijanskovi štampom, ako jedan dan ne napišu štogod utrdljivoga za Slavenu u obće, onaj dan četini urednik nije zadovoljan svoga rada, jer nije radio po nalogu svojih židovskih patrona. Radi toga dolazi u pogibelj njegov biljabe! Dali je istinito ili nije što pišu, to je de-veda briga židovsko šarenjačka štampu. U novinama, kako u svatčem, ima iznizaka, ali te su vrlo riedke.

Pisalo su opetovano talijanske, nje- mačke i madjarske novine o hodočastju za Trst kako o nekakvoj pogibeljnoj demonstraciji! Svoje su među sobom, kako bi se moglo zabraniti, da se toliko Slavenu ne sustane. Želja njim nije bila ispunjena jer je došlo na Trst više od petnaest hiljada našega naroda iz raznih strana.

Predma su imali prvu noć vrlo ne- ugodno vrijeme i akoprem nebi ista Rieka (kao li Trst i Sujak) mogla naci zaklo- niša za toliko ljudstvo, ipak je prošlo sve u najboljem redu i miru. Bilo je žan- dara i redarstva dosta, ali nisu našli posla, koga su očekivali, jer naši ljudi nisu su- pivati, kako gori tečno novinstvo o njih prieti.

U nedjelju 10. t. m. već u jutro se razielala na Rieci i oko nje lažna vjest, da ju do sedam tih putaika zaglavilo nuzg- deših od mnoštva ljudi u crkvi. Možete se misliti, da bijaše žalostno primljena ta vjest od riečkog pučanstva, ali nje koje je to zadovoljilo, da se je bar koja neprična dogodila Hrvatom. Šarenjaci i židovi stavjaju su jednaki bilo u Istri bilo ovdje s- uđu drže za izključito svoje kulturno poslanstvo: raziti Hrvate!

Ni naša občina nije zaostala, a da nepokazi po mogućnosti, kako se neradađe dolazku hodočastnika, jer su to Slaveni. Grad se je okoristio timi putnici, ali radi židova moralo se pokazati, da bar gradaška uprava hodočastnike prezire; radi toga nije se izvjesila gradaka zastava na gradskom tornju, premda je bila vedjeja i akoprem se svake nedjelje zastava vije. Na i to će trajati jedino dok židovi dozvole.

„Orient“ veliki novi parobrod riečkog jednog društva prispio je ovamo na 13. t. m. iz Indije; donio je 32 hiljade vreća riža. Onaj dan kada je počeo izkrcavati na ver priredili su radnici glasbom ovaj- ciju gosp. Osojanku, koji je bio začetnik „rijere“ i tuga novoga parobrodarskoga društva. U jedan dan izkrcalo se je iz ovoga parobroda više nego igda iz nijed- noga broda na Rieci. Izkrcali su u skladišće sto i dvadeset vagona po 10.000 kila svaki.

Čujemo iz dobrog izvora, da su se parobrodarska društva „Šverljuga & Comp.“ i „Krajač & Comp.“ stopila u jedno društvo pod imenom „Ugarsko hrvatsko“, koje će razprostraniti svoju djelatnost od Drača u Arbaniji do Rieke i Trsta. U budućem broju ćemo vam javiti obširnije o tom novom društvu.

Bratje! Iz Brna pišu nam, da je poznata trgovačka tvrdka sa suknom g. Ivana Stikarovskya a slavila dne 16. t. m. dvadesetpetogodišnjem svoga utemeljenja. Ova tvrdka slavi obzrom na veličinu i solidnost, kao jedna od prvih trgovačkih kuća u našoj državi, a nalazi se u trgovačkom spoju čak i sa Afrikom, kamo razli- šije svoju trgovinu. Prigodom jubileja čestitalo je činovništvo glavi tvrdke g. Iv. Stikarovskom.

Listna uredništva.
Gosp. Fr. G. Izvolite nam poslati podatke, podpratić ćemo mu mi kod ravnateljstva. Srdčan odzdrav!

Intrijski brojevi

	Das 23. maja.
Reč	59 87 67 16 18
Grac	62 66 36 10 25
Temšvar	35 67 87. 7 1
Isušbrack	73 82 64 74 27

	Das 27. maja.
Erzo	10 77 8 39 63

Br. 968

Natječaj.

U smislu zaključka občinskog zastupstva od 27. aprila 1891 raspisuju se ovim natječaj za mjesto občinskog zemljomjera, kojemu će biti zadaća izmjeriti i procentiti obč. zemljišta pripradjena iz izmjerjenja godine 1882, dočino u onih županijah, u kojih nije izmjerjenje provedeno, sa go- dišnjom nagradom od 900 for.

Molitelji imaju podnesti svoje molbe podpisano glavarstvu do 15. junija 1891 i dokazati sve one prednosti, koje se za- bhvajaju za takvu službu, kao nauke, do- sadanja praksa itd.

Uredovni jezik ove občine jest hrvatski. Glavarstvo občine Kastav, dne 8. maja 1891.

5-3 Za glavaru: Dokić z. r.

U radionici klepara
JUSTA BIASUTTI
opoznoćenoga graditelja vodovoda u željeznih cievih 5-32

Via Barriera vecchia Trst br. 10

gređi i drži na skladišće kapelji u posudah, sa stolicom sa ili bez peći iz ciaka čvrsto gradjene, te izradje i druge radje kleparske uz najniže cione. Sialjke za studešne svako vrsti, sustava i daljnje, vodene igre, „Vatter Closet“ bez smarada. Kablo, siće i druge posade lakirane iz ciaka. Prodaje viece od kovi za martvace.

Nova panorama
RAZLIČITIH PREDMETA.
Ulica št. Lamara br. 1, (Kroča Salama)
Prvi put u Trstu.

Pokazuje vrlo zanimive prizore kao: Rim, Francuska, Pizna, Milatka, Pariz, Šćaršana, Kapa, Bavarsko, Carigrad. Prizore pod uplivoz pane mješecine, prizore i vidjke iz Meraka, razsvjetljenih svjetlom prigodom mesopunata.

Ulica št. 20; djeca št. 10. Sed št. 20
skupnja ulaznica for. 1. 6-52

30-19 **Marijajeckje želudacne**

KAPLJICE

pripravljene u ljekarni kod angjela čavara C. Brady-a u Kuzeritu (Moravska) št. staru, sa se poznato sredstvo, koje okrippljujuć djeluje kod slabe želudacne probave. Prave se samo onda, ako su pro- vidjene sa polag otisnutom zaštitom znakom i podpisom Ciena male boce 40, velike 70 nrc. Vrst trazine jest namučana. Prodavaju se u svih ljekarnah.

ZIMOLO-VO

poduzetje za sjajne sprovođe

za **RIEKU i TRST**

Pisarna na Rieci: ulica Andras-y i ugao ulice del Molo br. 727. — Skladišće: ulica Macello vecchia, kuća Bakatčić br. 414.

Priredjuje sprovođe, prenosa martvace kamo se hoće i to po kopnu i po moru: prigotavlja martvace odre; imado na skladišće velik izbor polpačenih martvačkih lješova od kovi; bile odjeće iz organina od 10 nrc. n.pried; odiela iz griza od 3 for. napried; bilo lakirane lješove od 1 for. napried; koprene i podglavnjake za mrve po 20 nrc i višo; vience sa travkovi i napis; vience iz porcelane i biverje, kamelje sa koprenom od 14 nrc napried; volonice, cvitje te sve ostale za martvace potrebite predmeto dobiva se uz tako niže cione, da se neboji konkurenci, kod. 5-3

ZIMOLO-VA poduzetja
ulica Andras-y i ugao ulice del Molo broj 727.

Dr. Oskar pl. Fischer

Jječnik-kirurg-operator. 6-20
Ambulatorij za izravnanje kostih i za ta- renje živaca i mišica i švedska tjelovježba. Prima bolestnike danomic od 2-3/4, sata po podne izuzam nedjelje i blagdana. Piazza Legna br. 10, II kat.

Novo tvornica
SUMEČIH VODA

A. Fonda i P. Acquarelli
u ulici „Scuola Nuova“ br. 18 (sv. Jakov za brdu) u Trstu, može usljeđ usavršenih sposob- nostih strojeva, te radi čustog i obilnog gradiva Sifona, propisanih ministarskom naredbom, koja će stupiti u kriepost prvoga junija t. g. pružiti sada za tada svoje proizvode: odabrane slado- razne „Passerette“ i „Sifone“ ne samo posre zdrave, već i vrlo jeftine. Naručbe prima putem dopisnica izravno tvornici ili št. Carlo Guarini, ulica S. Sebastiano broj 514. — Drogerija Arturo Faxalzi, Corsia Stadion br. 23 — Drogerija Antona Ursich-a, Barriera vecchia br. 14. — Trgovac Fr. Marcorich, ulica: Lazzaretto vecchio. 4 21

Enrico Rovere & Co.

TRST, Via Ponterosso i Via Nuova 14.

SKLADIŠĆE

stakla, porcelano i svetiljka; stak- lene ploče, jednostavno prozine, i neprozirne, dvostruke i bujadi- sone. Zrcala u velikom izboru. Preuzimlje izradbu stakala za zgrade i zimske cvietnjake uz cione, koje se neplače konkurenci. Velik izbor svih staklenih pred- meta rabljenih u obitelji, pivarnah itd. itd. Posiljke idu u pakrovanju bez carine. 4-22

LJEKARNA
A. K E L E R
nasljednici Kondolini utemeljena godine 1769.

TRST,
Via Riborgo br. 13.

Raspodaje sljedeće obitelji: Glasovite i prave kistice iz Brešje, željezo sa Chinom blafici. Obična kalcareta ulje; isto ulje sa jednom i željezom. Eliahe. Coca okrippljujuć i probavljiva. Eliahe. China proti groznici. Anaterična voda za usta. Fekad; sopur proti ozbilzom. Obće poznata voda katrana i utvrđivana katrana. Katicu proti potajnim bolestima. Indijska esenca, ljek proti zabobeli. Ekstrakt Tamarinda sa Astila. Vino sa Chinom poput Marsala okrippljujuć želudac. Pratak za rube bijeli i različiti. Pratak cipariki bijeli i crveni itd. itd. 6-52
NB. Priznaju svu suručbu za taštvoznu uz pogodbe povoljne i uz postecje.

Amerikansko
Odpravništvo putovanja
 od 2-12
braće Gondrand na Rieci
 Via Alessandrina — Kuća Ploech —
 Zemni sprat.
 (Ulas Vicolo dei Cappuccini)
 prodaje uz pravi ciena bez nikakva zametka
 putne karte iz **RIEKE** za
NEW-YORK,
 Chicago, Helena, Mc. Keasport,
 Pittsburg, St. Louis, San Francisco,
 Wheeling.
 i za gradove američkih sje-
 dinjenih država.
 Te također:
 za Rio Janeiro i Santos
 za Montevideo i Buenos-Ayres
 za Rosario di S. Fè
 za Callao, Lima, Valparais i
 Australiju.
 (Družbam snižuje se ciena.)

FILIJALKA
e. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda
 za trgovinu in obrt v Trstu.
 Novci za vplačila.
 V vredn. papirjih na V uplatecnik na
 4-dnevni odkaz 2 1/2% 30-dnevni odkaz 2 1/2%
 8- 3 1/2% 3-mesečni 2 1/2%
 20- 3 1/2% 6- 2 1/2%
 Vrednostnim papirjima, glasnicam na zapolneno, kateri
 se nabavijo v okrogu pripozna se nove
 boretna tarifa na temelju odgovodi od 8
 oktobra, 12. oktobra in 3. novembra.
Okrožni oddele
 V vredn. papirjih 2 1/2% na vsako svoto.
 V zapolnilih brez obresti
Nakaznice
 za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropolje, Reko
 kako za Zagreb, Arad, Bozsa, Gradec, Hermanstadt,
 Inonost, C'lovac, in Ljubljano — brez troškova
Kupnja in prodaja
 vrednostij, diviz, kakor tudi zvoženju kuponov
 24-10 pri odbitku 1% provizije.
Predjmi
 Na jamčevne listine pogoji po dogovoru z
 odprtem kreditu v Londonu ali Parizu, Ber-
 lina ali v drugih mestih — provizija po po-
 godbi.
 Na vrednostni obvesti po pogodbi.
Uložki v polhrano.
 Sprejemajo se v polhrano vrednostni papirji, zlat
 ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po
 pogodbi.
 Trst, 25. februarja 1891. 10-24

Proletna liečitba.
 Čaj „Tisuć cvetja (Milleflori).“
 Čisti krv, izvrstno sredstvo kada peče u želudcu,
 kao i proti neprobavljivosti i hemoroidom. Jed-
 an zamat dostatan za liječenje stoji 50 novč.
 a dobije se u odlikovanoj ljekarni
Prazmarer „Ai due Mori“
 Trst: Piazza grande. 6-10

Singer-ovi šivači
STROJEVI
 jesu samo tada **IZVORNI** ako su pro-
 vidjeni prilježom zaštitnom markom.

OGLAS. 5-25
 Pošto se dne 1. júlja prestati u Trstu
 slobodna luka, pasti će od tada na šivače
 strojeve prilična carina. Leži dakle u in-
 teresu svake domaćice, koja treba šivači
 stroj, da si takovoga pribavi već prije one
 dobe, buduće da mogu do tada iste dati uz
 jeftiniji cianu. Neka se nezaboravi ovom
 zgodom na najnoviji fabrikat Singera
 Manufacturing i Comp. New-Jork, visoko-
 ručni Improved stroj za pratenaton ladjicom.
G. Neidlinger
 Trst, Corso; Palača Salem
 Generalni zastupnik za srednja, sjevernu i
 istočnu Europu.
 Upozoruje se silno na padjelano strojeve.

ŠTRCALJKE
 za modru galicu
 dobivaju se kod
Lebana i Sessa
 Via Nuova 3. pri zemlji
 Trst.

Krasne uzorke na privatne naručitelje
 20-15 badara i franco.
 Jošte navedjene knjige uzoraka za krojače
 nefrankirno i uz ulozak od 20 for., koji će
 se nakon ovršeno naručbe uračunati.

Tvari za odjela.
 Peruvia i Dorsing za visoko svećenstvo;
 propisane tvari za c. kr. činovničko uniforme,
 te za veterane, vatrogasce, sokolaše, livre;
 sukno za biljard i igranje stolove, leđa i
 nepromoćne lovačke kapute, tvari koje se pere.
 Plaid za putalke od 4 1/4 id.
 Tko želi kupiti jeftine, poštene, trajne, čiste
 vanece suknene tvari nipošto jeftine kunje;
 štino ih posvadi nudjaju, te jedva podnose
 krojačke troškove, neka se obrati na

IV. Štikarolsky-a i Brau.
 Veliko skladište sukna Austro-Ugarske.
 U mojem stalnom skladištu u vrednosti od
 1/2 milijuna for. a. v. te u mojoj srijetkoj
 poslovnici j-st pojačljivo, da preostane mnogo
 odrezaka; svaki razumno misleći čovjek
 mora sam vidjeti, da se od tako malenih osta-
 naka i odrezaka nemoguće poslati uzorke
 jer nebi uz koju stotinu naručila uzorak
 u kratko msta preostalo, te je ono usljed
 toga prava šleparija, kad tvrde da su kakom
 objelodanju uzorke odrezaka i ostataka,
 te su u takovih slučajevih odrezci uzoraka
 od komada, ništa od ostataka; nekome
 takovog postupanja jesu bijelodane. —
 Odrezci, koji se uolopajaju, zamjenjaju se il se
 vraći novac. Kod naručbe treba navesti boju, daljinu
 i cianu.
 Pošaljke jedino na poštarske pozicije
 preko 10 for. franko. 16-24
 Dopisnje u njemačkom, mađjarskom, češkom, poljskom,
 talijanskom i francuskom jeziku.

Mejnarodni promet
 prve Primerak družice za prevazanje mēblerv
KONRAD EXNER
 via Squero Nuovo št. 7, skladišta via Ferriera
 št. 9 (Telefon št. 265) v Trstu.

Fedrućnice v Polji, Gerici, na Raki in v Opatici
Zavod za shranjavanje mēblerv in efektv.
 Prevazanje mēblerv vprzejmaljo se na vse strani
 — Rasposiljajo in vprzejmaljo se v varstvo
 kovčegi, zaboji, kōli itd.
Trgovinska agentura državni železnice. —
Spedijski bureau e. kr. južne železnice
 — **OPATIJA.**
 Redus dorazanja in odražanja do iz od parnikov
 — Nakladanja in raspōiljanja na vse strani. —
 Zastopniki v vseh mestih doma in inozemstvu.
 Služba za pošta: za litre posiljajte in posiljajte
 3-3 priljage.
Glavna agentura paroplovnih družic za
Istro in Dalmaciju.
 NB. Prazni vorzovi za prevazanje mēblerv odpo-
 šiljajo se točno na vse postaje. Informacije
 točne in gratis. Vprašanja je stavljati di-
 rektno na centralo v Trstu. 7-8

Candee-ve škropionice
 proti milderu (peronospori) od mnogo
 strana kao najbolje priroznate, dobiraju
 se jedino kod
Živica i druga u Trstu
 ulica Zonta br. 5
 po lažskoj nizkoj cieni. — Toj se žobije
 također izvrstne sumporče za treje i svako-
 vrstne strojeve za poljč;elstvo: mlaitilnice
 i čistilnice žita; tisakalnice za grozdje i
 drupe; mlinove za grozdje, sisaljke itd.
 Spomenuta trčka preporeča se čita-
 teljem za obilne naručbe. 3-

DROGERIJA
 na veliko i malo
G. B. ANGELI
 4-1
TRST
 Piazza della Legna br. 1.
sa odlikovanom tvornicom kista
 i velikim skladištem boja na ulje vlastite
 priprave. Okviro engleske, francuske, nje-
 mačke itd. itd.
Osm toga velik izbor
MINERALNIH VODA
 dobavljenih ravno iz vrela zajemčene avicije,
 kao i:
Sumpora iz Romanje
 sa sumporiti treje, pomješanoga sa modrom
 galicom vrlo fino sameljanoga, uporabiva
 proti milderu (peronospori). 6-8

TVORNICA
bambusorog pokućstva
H. Freuer
 Trst Via Geppa br. 2
 proizvadjja pokućstvo za kuće i
 bašće, etažerne i sjajne predmete
 za najviše cieni. 4-20

Put u Ameriku
 ZA
NEW-YORK, CHICAGO,
SAN FRANCISCO,
 I OSTALE GRADOVE NORD AMERIKE
BUENOS-AYRES,
MONTEVIDEO i ROSARIO
DI SANTA FE.
 Izdaju direktne biljete
Mate Šverijuga Vinko Šverijuga
FIUME FOZINE
Mate Pollich
 TRST Piazza Negozianti br. 2. 26-52

Ivan Chero
skladišće i tvornica
 muzikalnih nastroja sa popravci
 i zamjenami. Harmoničke strune
 i nuzgredno.
 26-7
 Citare na izbor od for. 8, 12, 18, 25 i više.
 Harmonike na meh od for. 4, 8, 12, 16 i više.
 Ustne harmonike od novč. 10, 20, 30 i više.
Corso br. 39. Trst

Jedina peronospora-brizgalkica,
 ki je bila v obeh letih 1890. in 1891. odlikovana 1. državnim darilom, je
 patent A. Samassa v Ljubljani. 3-4

Te znovič zboljšana brizgalkica
 je najbolja in najcjenja. Nje kadica
 je iz samega bakra, raztresovalci
 izborni in vse iz najboljšega mater-
 ijalja. Kompendijozna sesalka (patent
 Samassa) je iz samega bronu, dvo-
 stroko delujoča tu s kroglastim
 ventilom iz korvine. Zbog posebne uradbe
 doseže se kaj lahko pritisk česa
 atmosfer. torej je izrek izdatem u-
 mećan, kakorinega ne dosežemo
 nikako drugo brizgalkico.
 Pripomniti je še, da je zlem-
 ljivi krak za dviganje iz bronu.
 pri modelu 1891. nadomeščen s k-
 kosu iz najboljšega jekla. — Cena
 brizgalkice z zabojem vred locu
 Ljubljana 18 gl. 60 kr.
 Prodaja
 za Avetrijo jedino izdelovatelj
Josip Stadler
 v Ljubljani.

Sve strojeve za gospodarstvo i vinogradarstvo!
 Plugove, brane, valjke, strojeve za sijanje, za košnju, za
 obraćanje sena, konjske grablje, tiskalnice za seno, mlai-
 tilnice, strojeve za vucitbu lokomobile, triera, mlinove za
 čišćenje žita, strojeve za trebljenje kuruze, Hückseovel
 strojeve za rezanje krme, mlinove za drobnu melju,
 strojeve za rezanje repe, mlinove za voće, tiskalnice za
 voće, strojeve za tiskanje grozdja i vinske tiskalnice,
 tiskalnice za masline, strojeve proti peronospori, stro-
 jeve za lupljenje voća, spreme za sušenje voća i povrća,
 vinske sisaljke, spreme za konobu, sisaljke za vodu,
 okrugle pile, decimalne tezulje, tezulje za blago, separatore za mlieko,
 dizaljke za posudje, vrtače strojeve, samostalno djelujuće tiskalnice krme,
 praće strojeve, strojeve za čišćenje lana itd.
 Sve izvrstno izvrsene. — Jamstvo, ugodni uvjeti za plaćanje, doba pokusa!
 Skladišće gospodarskih i vinogradarskih strojeva
Ig. Heller, Beč
II. Praterstrasse br. 78.

Bogato ilustrirane, od 144 stranica, cieniće u njemačkom, talijanskom i slavenskom
 jeziku šalje se na zahtjev badava i franko. Solidna zastupstva u-trajati će se posu-
 Tiskara Dolenc.